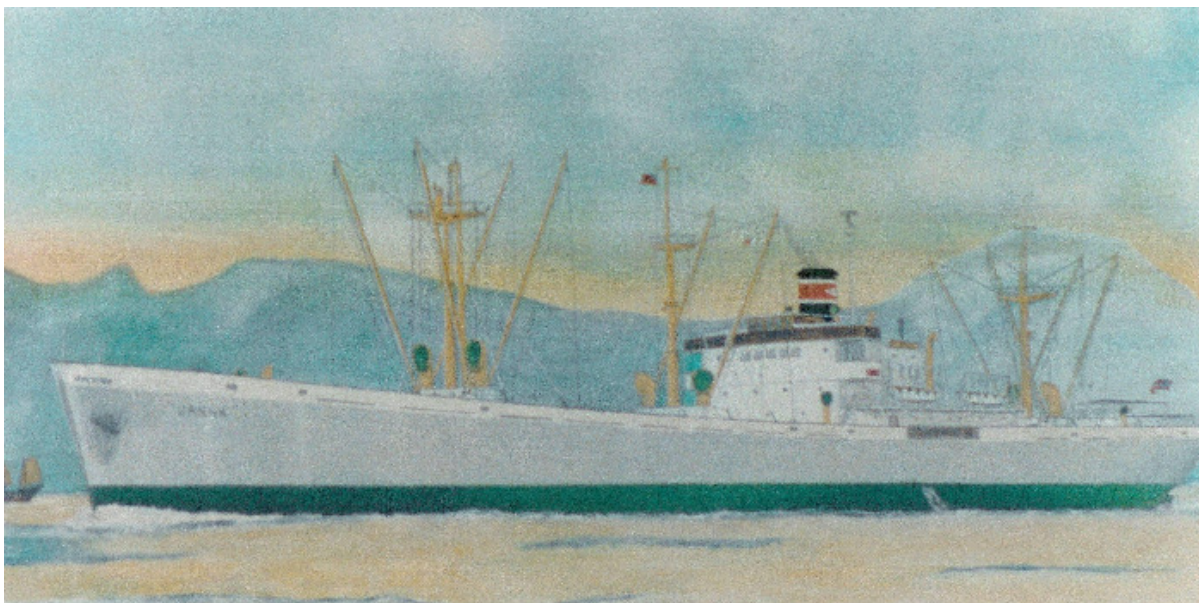
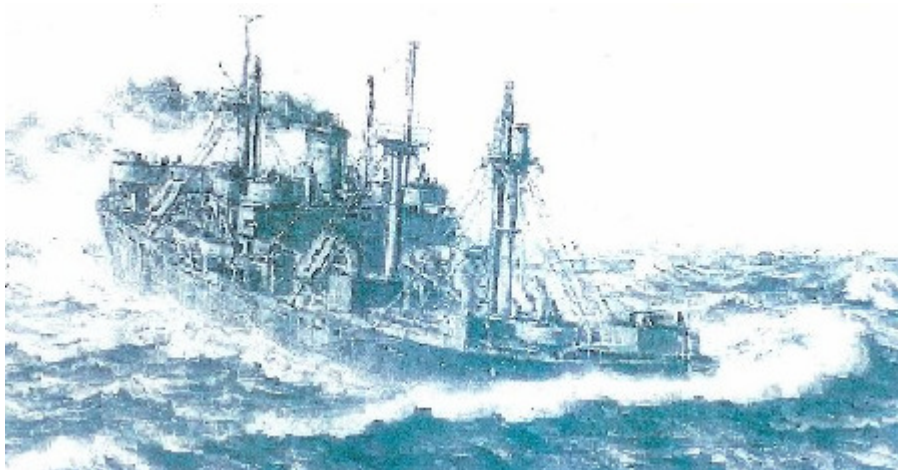

1953 JANNA

Bygget som **HORACE WELLS** i august 1943. Solgt og omdøpt **JANNA** i 1947. I 1959 ble hun solgt og omdøpt **CHORZOW**. 1968 ble hun ombygd til flytende varehus i Gdansk. Omdøpt til **MP-PZZ-11**. I mars 1972 omdøpt til **MF-ZOZIE-13**

- Heisan mor, jeg skal ut med **JANNA**. Hei, ha det er bra. Er du hjemme til kveldsmat eller til frokost? Du misforstår meg mor. Jeg er mønstret på båten **JANNA**. Skal ombord med det samme.
- Oh, Janna -.
Janna -?. Vent litt! Din far jobber på denne båten. Den ligger i tørrdokk. Kan du si adjø til ham også

SS JANNA, Pherson & Wessel Skipsrederi, Drammen et av JAN's mange malerier

Vel, det er litt av en jobb å gå ombord i ett fartøy som ligger i flytedokk med denne store kofferten, men jeg fikk det til. Du skal til sjøs igjen Jan. Da må du ikke mase. Traff stuerten og fikk anvist lugar, og så ned i maskin. Letet etter min far. Han var spesialist i vedlikehold og reparasjon av dampkjeler. Denne **JANNA** virket død. Ikke steam. Begge kjeler ute av drift.

Fikk beskjed av formannen at min far holdt på med noe arbeid i styrbord kjele. Jeg gikk til styrbord kjele, så jeg stakk hodet mitt inn i mannhullet og skrek.

- Hei -, Goedhart, sett opp farten litt. Vi skal til sjøss!

Med det samme fikk jeg en stor bit av en kjelestein i pannen! Det ble et hull så stort som en femøring. Trodde jeg. Skremte nesten livet av den stakkars faren min! Men det var ikke så alvorlig allikevel. Fikk et stort plaster av styrmann. Så var den saken ut av verden. Men en slik tiltredelse hadde jeg ikke vært med på før! Haha !

Denne **JANNA** ble liggende noen dager til. Så det ble et koselig samvær med familien hjemme samme aften. Men la oss se litt på skuten. **JANNA** var et standard fartøy,

bygd som Libertyskip i USA under krigen. I maskinrommet var det en triple expansion dampstempelmaskin og to vannrørs kjeler. Nytt for meg. Var bare bra å bli kjent med ett nytt anlegg. En blir aldri for gammel til lære noe nytt. Og jeg fikk hjelp med opplæring av lugar kompisen min. Han var hollender og bodde ikke langt fra meg i Maashaven området. Hans navn var Dick. Ble bestevenn med ham fra første dagen. Han hadde god kjennskap til disse liberty båtene.

JAN's reise med JANNA.

Rotterdam	05 juni	Antwerpen	04 aug.
Georgetown	20 juni	Bergen	05 aug.
Mackensie	21 juni	Årdal	12 aug.
Chaguaramas	24 juni	New York	26 aug.
Mobile	03 juli	Norfolk	30 aug.
New Orleans	07 juli	Hamburg	17 sept
		Avmønstret	

Så, dette var Janna. Hadde vært hjemme i 20 døgn. Skulle til sjøs igjen. Det ble litt hektisk de første par døgn. Men jeg trivdes med en gang i dette maskinrommet. Et stort rom. Enn kunne se hva maskinisten holdt på med, og han kunne se mine aktiviteter. Fint å arbeide på denne måte. Særlig under manøvrering. Fant ut at det er viktig å holde øye med vannstanden i vannstandsglasset på kjelen. Vanskelig å se om det var for meget eller for lite vann på kjelene. Gjennom teleskopprør kunne vi se om det kom røyk fra skorsteinen. Årsak til for lite luft eller for kald brenselolje. Også her måtte vi fyre opp kjelen med materialer vi hadde liggende på dekk før avgang fra verkstedet. Jeg og mine kompisser fikk leke pyroman igjen!
Hvor skulle vi

Det er ikke alltid lett å få fyr på kjelen med fakkelen!

hen? Det ble Georgetown i British Guyana, ankomst ditt 20 Juni. Vente på order. Videre til Mackenzie oppover Demerara floden, ca seks timers seilas. Stoppet underveis for å slippe forbi skip som var på vei nedover elven. Fikk longbåter ved skutensiden som skulle selge varene sine. Bananer, krokodiller etc.etc. Det er antagelig her melodien *THE BANANA BOAT SONG*, kommer i fra. Denne havn Mackenzie er utskipnings steded for beauxit. Et stort fabrikkkompleks, på høyre siden av elven. Bare sump med hytter på påler for lokal befolkningen.

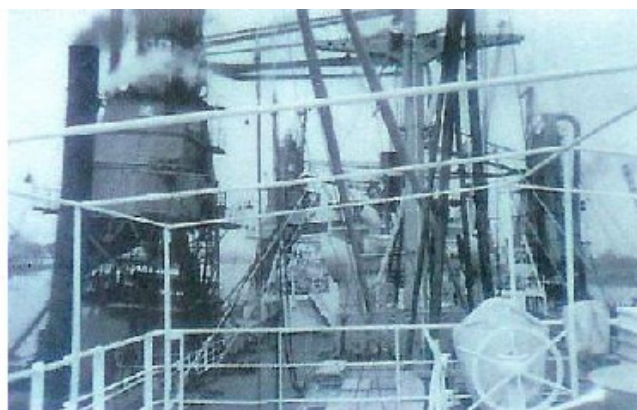
Longboats

Vi hadde noen hyggelige dager i New Orleans. Men skipet skulle videre. Over til Antwerpen. Hittil hadde vi hatt bra vær. Bare solskinn på vei over Atlanteren. De sier at disse Libertyskip er bygget for 11 knops fart. Vel, en av guttene på broen overhørte enn diskusjon mellom kapteinen og chieffen. Kapteinen skrøt av at vi hadde tilbakelagt 340 sjømil de siste 24 timer. Det betyr 14 knops fart. Chieffen svarte at han kunne takke fyrbøterne for denne prestasjonen. De holdt steamen på topp uavbrutt. Bare morsomt med en slik liten departemental krangel en gang iblant!.

På venstre side stenhus, *FOR WHITES ONLY*. Likedan med badebassenget, så vi kunne ta oss et bad. Ikke sa værst å være her. Det er bare denne beauxitlasten igjen. Riktig skitt!. Skipet fikk bare halv last her på grunn av vannstanden i floden. Vi gikk til Chaquarama på Trinidad for komplettering av lasten. Den var bestemt for rasist byen Mobile i Alabama. Har ikke vært på land her. Ingen behov. Etter utlossing, opp til New Orleans. Det var bedre. Fint sted å være her for oss sjøfolk. Her finnes alt vi trengte for å slappe av. Fotballbane, badebasseng, sjømannsklubb etc.etc. Skulle vente på tur for å laste korn. Ingenting i mot. Spilte fotballkamp, hadde i alle fall litt å skrive hjem om! Hyggelig. Og så, besøke noen sjapper

Se til å få opp dampen!!

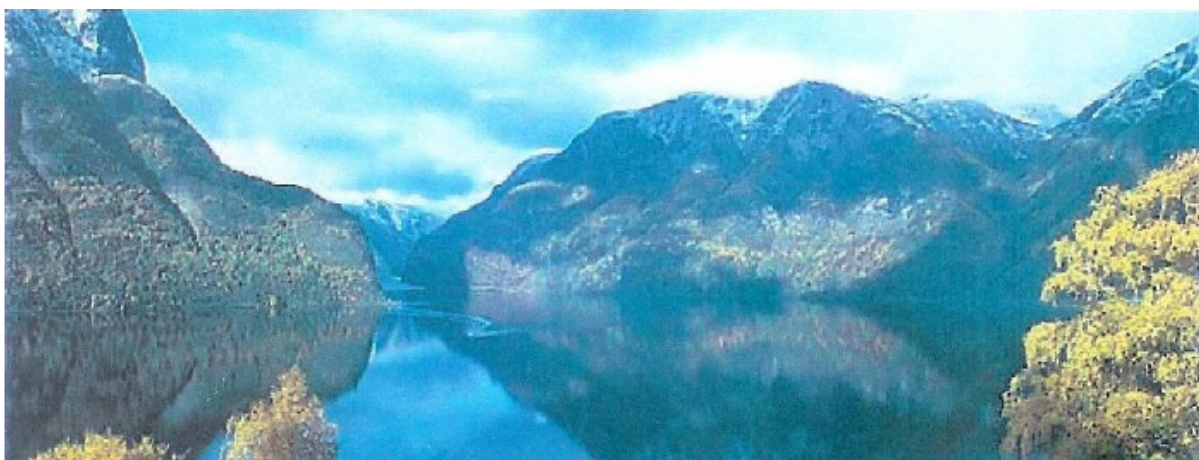

I full fart over Atlanteren med 14 knops fart for å nå frem til ANTWERPEN.

NY ORDRE, NORGE NESTE

Vi lå fortøyd i bøyer i Antwerpen. Ikke noe å skrive hjem om. Tok meg en tur på nærmeste cafe og fikk meg et par glass. Kjøpte med et par flasker ombord. En må ha noe å kose seg med også. Så kom det oppslag i messen, at vi skulle til Norge. Årdalstangen ble neste Iasteplass. Aldri hørt dete navnet før. Så i atlasen og fant passen langt inne i Sognefjorden. Det ble mitt første besøk i Norge. Skal si at det ble liv i mannskapet! De begynte å pusse sine beste sko. Så etter om det manglet knapper i bukser og skjorter. Og, meget snakk om fedrelandet, selvfølgelig. Et paradys på denne jordkloden, ikke noe i veien med det! Fint å ta seg en tur på en restaurang og få seg noen halvlitere. Nå hadde jeg hørt nok snakk om Norge. Mange ganger. Det som jeg heftet meg med, er at de aldri snakker om den vidunderlige natur de har hjemme!

I Holland sier vi: "*En biertje graag*". Engelskmenn sier: "*Let's have a paint!*". En nordmann på restaurang sier: "*En halvliter takk!*". Vel, jeg gledet meg til besøket på forhand. Ankomst Bergen 12 august. Fikk los klokken fem om morgenen. Ankomst Årdal eller Årdalstangen klokken fem på ettermiddagen. Her må vi huske på at det jeg skriver nå skjedde for 53 år siden. Turen gjennom fjorden gikk bra. Dett var full sommer. Ventet å se båter, badegjester etc.etc. Men ingenting av dette. Bare stein og fjell så langt øyet rakk. Ikke en levende sjel! Fikk se noen fosser, og hus som var klistret til fjellveggen. Flere fjorder som kom ut i Sognefjorden. Lurte på hvor disse gikk henne. Dette her var ikke min favorite plass. Fikk klaustrofobi av dette landskapet! Men det blir sikkert bedre når jeg går i land og ser meg om. Det blir emnet for neste sider.

Sognefjorden.

ANKOMST ÅRDAL.

ÅRDAL

Vel, så er det Årdal. Ferdig fortøyd klokken 5, og spist kveldsmat. Penger fikk vi ganske fort. Heldigvis. På land med meg, Dick og to norske venner. Satte foten på norsk jord for første gang. Det skulle bli moro. Hvordan så det ut her? Et stort smelteverk og enn bydel ikke langt borte. Begynt å lete etter snackbar, cafe eller resturang. Uten hell. Fant et lite pensjonat.

Snakket med en snill eldre dame. Men hun kunne ikke skaffe oss det vi var ut etter, en **HALV LITER**, selvfølgelig! Hun var beredt til å lage en kanne kaffe og rundstykker? Nei takk. Vi har nettopp spist middag. Hun ga oss et tips om å reise opp til Øvre Årdal. Der var det Tivoli!

Opp til busstasjonen. De neste førti minutter var noget av det beste jeg har vært med på i mitt liv. Herregud, for et vakkert landskap. Oppover gjennom mange tunneler og stupbratte veier. Turde ikke se nedover! Ha-ha. Vel, dette Øvre Årdal var også bare en småbygd. Husk på årstallet, 1953, lite turister.

Tivoliet bestod av en karosell og et lykkehjul. Ikke noe som lignet cafe eller restaurang. Satte noen slanter på dette lykkehjulet, men det virket bare til fordel for han som eide hjulet! Så tilbake igjen med bussen. Det var blitt mørkt. Jeg lukket øynene mine, turde ikke se meg om. Var glad vi kom uskadd tilbake igjen til Årdal! Det var ikke noe mer å gjøre her. Så på mine to norske venner, de var merkelig stille.

Senere, i lugaren, spurte jeg Dick hva han syntes om det vi har vært med på hittil. Jeg hadde kjøpt postkort. Et vakkert bilde av enn turist som ser ned på skipet i fjorden. "Ja" svarte han, "disse reisebrosjyrene er bare tull. Dem kan vi lage selv. Det vi trenger er et fjell, et fartøy og kamera." Vel, min kommentar var "fjell har vi her, rett utenfor porten. Et skip har vi også, **JANNA**, og du har kamera. Vi får ta oss en tur imorgen.

Så neste dag spiste vi enn tallerken suppe, og klokken 12 gikk vi på land. Det gikk ganske bra oppover. Da **JANNA** var blitt like stor som båten på postkortet mitt stanset vi. Bra plass å ta noen bilder. Nedover gikk det ikke like lett. Måtte passe på att disse amatør alpinister ikke havnet på sykehuset. Huff! Vi kom tilbake da klokken var blitt tre. Det ble litt ballade med second maskinisten, men vi lovte ham å lage reklame for Norge når vi kom hjem!? Han godtok denne unnskyldningen.

JAN i norsk natur.

*Geiranger,
et sted i
Norge.*

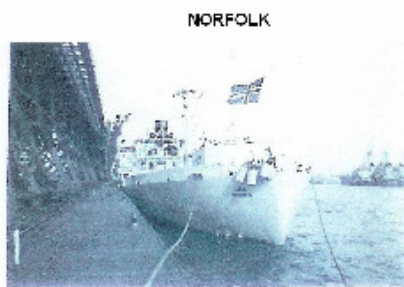
Så var det slutt på besøket i Årdal. Stakk til sjøs med 3.000 tonn aluminium som last. Vi seilte over til New York. Glad å være i åpen sjø igjen. I denne Sognefjorden fikk jeg samme erfaring som den gang jeg tok heisen oppover i Empire States Building. Innestengt. Men la oss se litt på livet her ombord. Denne båten var topp. Her fantes ingen kverulanter. Bare glade mennesker. Uten at noen spurte oss, gikk vi tre fyrbøtere igang med å pynte opp på fyrdrøken og kjeler på vekten vår. Pusset til og med messing. Malespann og kost innenfor rekkevidde. Ha-ha.

Vi kunne lettvind ta opp konkurranse med museumskipet **JERIMA O. BRIEN** i Statene. Ankom New York 26 august. Har igjen hilst på denne Liberty damen, men ingen reaksjon denne gang heller! Slutt med henne! Vi fortøyde ved pier S i Hoboken NY. Holland Amerika Linje sine kaier. Her var jeg på kjent terreng. Kunne se rett inn i gaten. Måtte vise meg selvfølgelig, ovenfor mine kompisser. Fortelle dem hvor jeg kjøpte min første dongery bukse etc.etc. Det fantes noen hollandske sjapper i nærheten. Synd at ikke **NIUWE AMSTERDAM** var inne. Kunne snakket med noen av mine landsmenn.

Sendte brev hjem, at herfra skulle vi til Norfolk og laste kull for Hamburg. Så etter utlossing tilbake til Norfolk igjen. Dette er en marine base på østkysten av USA. Lasting her går fort, ikke meget tid for landgang. Tok meg enn spasertur allikevel. Her i gatene er det bare marinefolk. Moro å se på hva de gjør når de får øye på en admiral. De gjemmer seg, og stikker av i sidegaten. Vel, snart er vi på vei til Hamburg. Mitt i Atlanteren fikk jeg telegram om at en av søstrene mine skulle gifte seg i slutten av september. De forlangte at jeg skulle mønstre av, og være tilstede ved bryllupsfesten. Jeg sa opp kontrakten min, og avmønstring i Hamburg 17 September. Dette var noe av det idiotiske jeg har gjort i mitt liv. Stikke av fra det beste fartøy jeg har seilt på hittil, for å feire bryllup! Har angret på det i mange år. Sikkert når en leser hvordan det gikk i tiden framover

To gode venner fyrbøtere DICK og JAN

ATTEST

Fra

S/S Janna

Navn Jan Goedhart født 2/3 - 29 i Rotterdam

har tjenestegjort ombord som Fyrbøter

fra 3/6 - 55 til 18/9 - 53 i alt 3,5 mdr.

videre som _____ fra _____ til _____ i alt _____ år _____ mdr.

Grunn til fratredelse etter eget ønske

Dyktighet Meget god Oppførsel meget god

Edruelighet Meget god

Hamburg den 19/9 1953

G. Wüning
Styrmann, maskinist eller stremet

Karakterene anføres med: «Meget godt»

